Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Super secunda parte Digesti veteris

Albericus <de Rosate>

[Pavia], 18. März 1499

Rubrica de conditione ob turpem causam

urn:nbn:de:bsz:31-298570

Visual Library

nem. nam dictum veſtrũ locum hꝫ quãdo tranſlatũ eſt dominiũ alterius quãdo nõ eſt tranſlatũ vt hic pꝫ. ⁊ facit ad ↄcordiã teſtes ſi fieri põt ꝑ diuiſionẽ. ⁊ ꝓ hoc. C. de nouo. C. compo. §. quis. ibi ꝑ terquam ſi mater aliqua diuiſione aduũcꝫ. ⁊ ibi de hoc dixi. ¶ Querit Guil. de cuneo ꝓ declaratõe glo. an iſte ꝓfectus in iſte fecerit dicunt quidã aut cõſtat de delicto ⁊ tunc minores magiſtratus poſſunt ſe intromittere ar. C. de accuſa. l. ea quidẽ. Aut nõ cõſtat ⁊ tunc relinquaꝰ maioribus magiſtratibꝰ ipſe tenet ꝙ minores magiſtratꝰ nõ habeant poteſtatẽ cognoſcendi ſꝫ remittẽdi vt. C. de defenſoribꝰ ciuitatum. l. defenſores. ſed prefectus vigilũ hic poterit facere in ſeruũ vilioreꝫ perſone ad hoc. ff. de officio. prefecti vigi. l. iij. circa me. ⁊ ar. C. de adul. l. gracꝰ ⁊ ꝓ hoc facit tex. q in talibꝰ parificat prefectũ vigilũ ⁊ ꝓfectũ vrbis in pactis iungẽdis vilibus perſonis. ff. de furtis. l. interdũ. §. qui furem vnde tene opi. Azo. Guilel. an idem ſit in libero vide. l. interdũ. §. qui furem. Vltimo allegatur. l. iſta ꝙ ſi aliquis malefactor preſentaꝰ poteſtati ⁊ ↄfiteatur maleficiũ ꝓ quo ꝓſentaꝰ ꝙ ſtatĩ poſſit puniri ſine aliqua ſnia diffinitiua in eum lata per hoc. ff. de furtis. l. interdũ. §. qui furem. ff. de his qui no. infa. l. ſi ꝗs ſuſtium. ⁊ C. e. l. ſi ſulibꝰ ceſſum ⁊ quia ſic eſt in ciuili ꝗn cõfeſſum ſit preceptũ de ſoluendo ſine aliqua ſentẽtia. ff. de iudic. l. ſi debitoꝝ. ergo idem in criminali. inſti. de publi. iudi. in principio ⁊ in auꝫ. vt omnes obe. iudi. prouin. §. ⁊ hec conſiderãtes ⁊ ꝓ hoc ꝙ non ſit neceſſaria. ff. de cuſto. reorum. l. ſi cõfeſſus tamen. ff. de pac. l. habentẽ no. ꝙ ex ↄfeſſiõe quis non damnaꝰ per. l. i. §. diuus de q̃ſtionibus ſed illa. l. de cõfeſſione ficta ⁊ tormẽtis tutius tamen eſt ferre ſniam Riꝫ. ⁊ concor quaſi hanc. l. quo ad obligationem infra tempus actio. alligatur. §. ſi cũ vendi. ⁊ in fi.

Edi verbum. ¶ Adiectum nam cõtractus alterat cõtractũ in aliam ſpeciẽ. h. d. Vel clarius de natura venditionis non in dare id eſt rem accipientis facere ideo reducitur ad ſpeciem cõtractus innominati ⁊ ꝙ dicit litera ꝓ poſitione expone. i. pro ſpecie ſubiectiua ſic exponitur. ff. de via publ. l. §. i. ¶ Et diuide ꝙ ꝑmo queſtio ⁊ eiꝰ deciſio vſꝗꝫ ibi ⁊ ideo ibi ſm glo. ponuntur ratiões ad probandũ dictũ vſꝗꝫ in fi. ¶ Tu dic ꝙ non ſunt rationes ad ↄfirmandũ dictũ ſed poſito ꝓ cõſtãti ꝙ ſit contractus innominatus ponit tres effectus ſeu illatões ex eo procedentes Riꝫ. ⁊ Jac. bu. Et dic ſm ipſum Jac. bu. ꝙ hic eſt caſus in ver. ⁊ ideo. Contra vltramontanos qui dicunt ꝙ in cõtractu do vt des nõ hꝫ locũ penitẽtia naꝫ in hoc ver. per penitentiam repetitur ratione defectus cãe quia nõ feciſti ꝙ debuiſti de hoc dic vt ſatis dixi. ff. ea. l. ſi pecunia. ¶ Oppo. ꝙ ſit venditio ex vna parte ſit pecunia ex alia ſpecies ſo. vt glo. vel dicant datur pecunia vt ſpecies ⁊ eſt cõtractus innominatꝰ vt hic ⁊ hec eſt opinio Jo. que eſt quedam diuinatio nec ex textu colligitur. ⁊ iõ opinio Azo. cõiter tenetur cõtra quã op. de. l. ſi ſtipula. ff. de vſuc. ſed dic ꝙ hic preceſſit cõtractus vendi. ⁊ ideo verbuꝫ dari improprie poniꝰ ſm eiꝰ naturã ar. ff. de ver. ob. l. ver. §. cõuentionales hic non preceſſit vendi tio ⁊ ideo verbuꝫ dare proprie ponitur. ſed ſm hoc videtur ꝙ nullus cõtracꝰ vendi. valeat quia cõiter in omnibus ↄtractibus vendi. dicitur talis vendidit ⁊ tradidit talem rem dicitꝰ hoc ꝙ improprie poniꝰ pro tradidit ſic. C. de rebus credi. l. in actione ponitur datis ꝓ traditis in glo. immo videꝰ in fine alia ſolutio approbaꝰ in cõtrariũ ⁊ ideo dicit aut volo agere preſcriptis verbis ad factũ vel ad intereſſe ⁊ ſic nõ penitet ⁊ tunc precedit prima ſo. ⁊ eſt vera ad. l. naturaliter aut volo penitere ⁊ repetere datum cõditiõe ob cãm tunc ẽ vera hec vltima ſo. vt diſtinguatur ẽt diſtincturus vel nõ vt. d. l. ſi pecuniã. §. fi. ff. ea. Ja. but. ¶ In glo. que incipit ſicuꝰ in vendi. ibi qui conſenſu fierint. i. fiebant tempore. l. i. ff. de reruꝫ ꝑmu. nõ ꝙ illa ſit ratio quare ſunt nominati qꝛ ad diſtinctionẽ rationis ſequereꝰ deſtructio regule. vt. ff. de dona. ca. mor. l. tam is ⁊ de teſtamentis. l. ſi is. ⁊ C. vnde vi. l. in cã neceſſitatis. vnde dicã donatũ eſſe cõtractũ innominatũ hodie ſicut olim ⁊ dari cõditionẽ ob cãm. Nec ob. d. l. i. de reruꝫ ꝑmu. qꝛ dicit ꝙ cõtractus qui celebrãtur cõſenſu ſunt nominati qꝛ illud eſt veruꝫ de cõtractibus qui olim cõſenſu ꝑficiebantur ſꝫ ſuperuenit. l. ſi quis argentũ. C. de dona. que ſtatĩ donaꝰ. conſenſu perficit nõ tamẽ fecit eam cõtractũ nominatũ vnde nõ eſt illa rõ ꝙ ſint nominati ideo quia perficiãtur conſenſu. Nam tunc ſequeretur ꝙ alij cõtractus q nõ perficiuntur cõſenſu non eſſent nominati ꝙ ẽ falſũ ſꝫ bñ eſt verũ ꝙ oĩs q ꝑficiebaꝰ ↄſenſu ipſo. d. l. i. de reꝝ ꝑmu. erãt nominati. ſꝫ lꝫ dõatio hodie ↄſenſu ꝑficiaꝰ ñ ẽ noiaꝰ vide quod no. ⁊ dixi. ff. de pac. l. iuriſgen. ⁊ de ꝑſcrip. ver. l. naturaliter. §. aut cum do. ⁊ l. ſolem. ⁊ in fi. glo. magne. ff. de ↄtrahen. emp. l. pac. in fi. ¶ Sed certe immo debetur ↄditio ob cãm in tali contractu ſaltem ad intereſſe. vt infra de ↄditio. indebi. l. ſi non ſortem. §. libertus. ¶ Nõ ob. quod nõ ↄcurrat cum actõne de dolo. qꝛ ad hoc intereẽ nõ dabiꝰ actio de dolo. ⁊ ſic nõ ob. Andr. Guil. dicit ꝙ videꝰ ꝙ in facio vt des locum habeat ↄditio ob cãm. vt. ff. e. l. ſi quis accepto. ¶ Item quãdo ↄditio ob cãm daꝰ ad id quod eſt factum tũc nõ hꝫ locum ꝙ facta nõ poſſunt haberi ꝓ infectis infra de cap. l. in bello. §. ſorte. Sed qm̃ aliud damus ⁊ aliud recipimus. vt. ff. de cõdi. indebi. l. nõ eſt nouum. quare dic ꝙ põt ↄditione eſtimatõe facti. vnde nõ ad ipſm factum agiꝰ ſꝫ ad eſtimatõẽ facti. vt. d. §. libertus circa mediũ. Sed ad hoc ob. ꝙ actio de dolo cum alia nõ cõcurrit. ff. de dolo. l. i. ⁊ ij. põt dici facio vt des ſi agitur ad plenũ ↄtractum nõ daꝰ niſi de dolo. vt. d. l. naturalis. §. ꝙ ſi faciam. ¶ Si vero nõ agiꝰ ad ↄtractum implendũ ſed reſoluendum tũc hꝫ locum ↄditio ob cãm nõ ad factum vt dixi. ſed facti eſtimatõem. vt. d. §. libertus. Mar. ff. de ↄtrahen. empt. l. pac. ad fi. glo. magne dixit ꝙ in ↄtractibus nominatis hꝫ locũ ↄditio ob cãm ⁊ ibi reprehẽdiꝰ. Sed Guil. de cu. eum defendit ⁊ dicit ꝙ in ↄtractibus nominatis hꝫ locum ↄditio ob cãm quãdo relatio facta penitꝰ daꝰ actio ꝑſcriptis verbis ⁊ dicit ꝙ eſt tex. C. de pac. inter emptor. ⁊ vendi. l. cum te. ⁊ ff. de actio. ⁊ empt. l. ex empto. §. is qui vina. Si autẽ nõ apponiꝰ ↄditio ꝑ modũ cãe finalis tunc nõ hꝫ locũ ↄditio ob cãm. ⁊ ſic ſoluaꝰ opi. mar. ¶ Guil. querit ⁊ Jac. de ra. nũquid in ↄtractu nominato nupto cum innominato habeat locum penitentia diſtinguitur in. l. bonefidei. C. de pac. aut volo penitere de eo quod venit in ↄtractũ nominatũ ⁊ nõ poſſũ. vt. C. de actio. ⁊ ob. l. ſicut. ¶ Aut de eo quod venit in pactũ tunc illud debebat fieri gratia mei. ⁊ tunc ſic aut gratia alterius vel tui ⁊ tũc nõ. vt. ff. de donatio. l. ariſto. ⁊ de ſeruis expor. l. ii. ⁊ l. queſitum. ⁊ q̃ ibi no. ⁊ dixi. ff. e. l. ſi pecuniam.

Rubrica de conditione ob turpem cauſam.

Aper rubrica. ¶ Vide Azo. in ſumma eo. ti. ⁊ Roffre. eo. titu. ⁊ in Specu. de ſolu. ⁊ obliga. §. ſequiꝰ. ver. ſi alicui des in prima. l. ⁊ ſecũda colligitur tota materia huius tituli quãdo ſit licitum dare iudici vt ꝓnũciet. vt. l. ii. §. ſed ſi dedi plene. Et quid de pignoribus eadem datis ſi dedi rem indiuiduam ꝑtim ex cã turpi ⁊ ꝑtim honeſta quo mõ fiet repetitio infra. e. l. vbi autem vbi verſaꝰ vtriuſꝗꝫ turpitudo ceſſat repetitio infra. e. l. idem ſi ob ſtuprum ⁊ de eo quod daꝰ meretrici an repetaꝰ. e. a. l. §. ſed quod meretrici. ⁊ an ꝓmiſſum meretrici peti poſſit ꝑ eam. ⁊ an de queſitis ex tali cã poſſit teſtari ⁊ elemoſinã facere ⁊ de dato ꝓ iudicatũ. fuer an poſſit repeti. e. l. §. fi. iudiciũ. Et an quis teneaꝰ iudicare furem bãnitũ vel malefactorem. ⁊ an liceat dare pecuniã teſtibꝰ vt teſtificent. Quis dicaꝰ iudicare ⁊ an oſtendens idem furi vnde fugeat teneaꝰ. ⁊ an quis teneaꝰ iurare vel defendere vicium ſuum. ⁊ an inuenienti rem alienam liceat ꝓ inuentõe aliquid recipere vt reddat aut ꝓ eo quod gratis fieri dꝫ non eſt licitum recipere pecuniã ꝙ ex iniuſta cã datũ vel ꝓmiſſum repetaꝰ. ff. e. l. a ſeruo ⁊ duabus ſequẽtibus ob turpẽ cãm ꝓmittens ⁊ ſponte ſoluens nõ recipit. ff. e. l. ob turpem dans ꝑcium ꝓ re ↄmodata ſibi reſtituenda repetit infra. eadem. l. fin. ⁊ idem in re locata vel vẽdita ⁊ cetera.

One quod datur. Non ſimpliciꝰ. ¶ Et diuidiꝰ in duas ꝑtes. ꝙ prima ↄtinuat ad ꝓcedentia ⁊ ſequẽtia vſꝗꝫ ibi turpem. aut ibi ponit quandam diuiſionem que tendiꝰ vſꝗꝫ in fine tituli.

T puta. ¶ Ibi ne hominẽ occidas. alias occiſurus. ibi ↄdici poſſet ab eo cui

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dedi etiam ſi abſtineat. ¶ Nec ob.ff.de nego.geſt.l.ſi pupilli.§.ſi ti[illegible]ſeruū.⁊ ibi no.§.ſed ſi dedi.tene ſecundā lecturam que ꝓbat ꝑ principiū.l.ſequentis vbi ponit̄ aduerſatiua aūt ⁊ ponitur caſus vbi turpitudo vtriuſqꝫ aſſuit. Pōt tamē ꝑma lectura ſuſtine ri dicēdo ꝙ hic dedi vt pro me pronūtiaret habebā tamē bonā cauſā; ſed in.l.ſequēti habebā bonā cām ſed in.l.ſequenti habebā malā cām. ¶ Oppo.gl.nō ſoluit de.c.nō ſane in decretis.xiiij. q.v.⁊ cōiter glo.corrupta eſt allega.illiꝰ.c.cōiter enī habet̄ in gl. xviij.q.v.⁊ ſol.ſm Ja.de bel.per ꝙ hic iure fori ibi iure poli.

¶ Uel dic ꝙ ibi loquit̄ quando dans redemit ſuam vexationē aut quia ille alia via poterat cōſequi iuſticiā ſuam tūc cū dare liceꝫ vt ibi a lite nō hic. ¶ Et dic ꝙ ille qui recepit pecuniā vt iuſtam ſententiā ferrat lꝫ alias illā fuiſſet iuſte laturus peccat mortalit̄ ⁊ qui iniuſtam ferat peccat dupliciter nō tñ ꝯmittat̄ ſimonia niſi in caſibꝰ ſpālibꝰ no.per Jo.xi.q.iij.c.q recte ⁊ ꝑ Archi. Et vis ſcire quādo ſit licitū dare iudici dic aut volo dare ob cauſe deciſionē ⁊ olim poterā dare ⁊ repetere licet cauſā perderem vt hic hodie nō ſm gl.ſiue hꝫ bonā cauſā ſiue malā lꝫ poteſt cōqueri ſuperio ri vt.C.de apel.l.fi.§.penul.⁊ in autē.in medio litis nō fieri ſacras iuſſiones.§.pena.aut datur iudici pro ipſius corruptōe ⁊ hoc ē il licitum ⁊ punitur vt.C.de pena iudicis q male iudica.l.i.⁊ aūt.ibi poſita vbi de hoc ſatis no.⁊ dixi aut ob amicitie acquiſitionem ⁊ poſſum oſculenta ⁊ poculenta.vt.ff.de officio pſi.l.plebiſcita ⁊ officio procōſul.⁊.l.ſolent.§.fi.nec eſt hodie correctū ⁊ ibi dixi

¶ Quandoqꝫ datur iudici ob amicitie retentionē ⁊ tunc aut eſt conſanguineus ⁊ poſſum vt.j.ad.l.iulliā repetū.l.i.in fi.alias vſqꝫ ad centum auꝛ.vt.eo.ti.l.eadē in fi.aut datur iudici ob laboris re munerat.tunc ſi eſt ordinarius ⁊ ordinarie cognoſcit poteſt reci pere ſalarium deputatū ⁊ nō vltra a ptibus vt in aūt.ſcriptū exē plarū ⁊ de man.prin.§.illud ⁊.de officio rectoꝛ ꝓuin.l.que ordi narij ⁊ idem etiā ſi extraordinarie cognoſcat vt.d.§.illud aut ē de legatus ⁊ tunc ſm morē regionis poteſt recipe vt in aūt.de iudi. §.ne autem labore. G.de cu.⁊ Andre.querit glo.ſi ꝓmiſi iudici vt ꝓ me iudicaret ⁊ dedi pignora an poſſū repetere ⁊ dicit ꝙ ſic idem tenet glo.l.ij.C.eo ⁊ vide ibi Ci.⁊ no.⁊ dixi.ff.de pac.l. iuris gētiū.§.ob maſſim ⁊ hoc approbat Jacobus butri.ꝙ domi niū pignorū nō tranſiuit ⁊ ideo agat rei vendicatione in qua nul la eſt turpitudo ⁊ ſi excipiat de turpitudine replicabitur de ſua vt ſupra de iuriurando.l.alias ⁊ quidā hñt.l.ne poſtea et ſic confuſa excep ⁊ replica.ſimul remanet rei vendicatio firma ſed vbi domi niū transfertur agitur ex turpi cā que per exceptō.tollitur.⁊ nulla remanet actio ſine turpitudine vt.ff.de doli excep.l.apud celſū.§. marcellus Ja.bu. Ra.nō placet hec opi.quia adhuc obſtaret rō predicta in pari cā turpitudinis ⁊c̄.nō ob.l.allega.ꝙ ibi agit domi nus ex ꝓuiſione ſua ar.ad hec.j.de fideicōmiſſa.liber.l.ſi filius ſeru ⁊ ꝙ ibi no. ¶ Alij dant cōſilium ꝙ ꝯdita liberatur ab ob ligatione principali per.l.i.C.eo.⁊ tunc agere potero pignoratitia per.l.item qui liberatur.j.qui.mo pi.vel ipo.ſoluatur hanc ēt repro bat Ra.quia in.l.i.C.eo.nō erit datum pignus ⁊ ſic nō cōpete bat retentio hic ꝙ ſic. Nō ob.l.item liberatur quia ibi nulla tur pitudo hic ſic ex parte vtriuſqꝫ. Hec tamen opi.ſecūdū eū eſſet vera quando ex interuallo eſſet datum pignus.ſecus ſi in conti nenti quia tunc ꝑma ar.ff.ꝙ metus cā.l.ſi cum excep.§.labeo.⁊. §.ſiquis per vim. ¶ Sed Gul.de cu.dicit aut agitur pignoratiti ua qua dico pecuniā ſolutā ꝙ ſolui nō debuit ꝓpter turpitudinē ⁊ tūc ſuccūbā vt.j.l.pr.aut ago rei ven.ꝯ iudicē ſicut ꝯ quēlꝫ poſſidētē quod poſſum.vt.ff.ad exhiben.l.de eo.§.fi.⁊ notat̄.lxxxvi.di.c. qui venatoribus.⁊.d.l.iuriſgentiū.§.ſi ob maleficiū.tunc obtine bo vt ꝑ hoc.ꝙ pignoratitia pōt locum habere ēt in ꝯtu ineffi caci.l.de pigno.actio.l.ſolutum.§.ſiquis quaſi.Gui.

Ubi autem. ¶ Oppo.ſupra de allegata.l.fi.§.fi.ſo. vt ibi no.ad qōnem glo.que eſt pulcra ⁊ notabilis.ſed dedi rem indiuiduā ꝑtim ex cā turpi.ꝑtim ex hone ſta glo.nō colligit nec ꝑ ſe determinat. Jaco.bu.dicit totū repe titiōe ptis.ſed retinebit̄ donec ptis eſtimatio ſoluat̄.vt.j.ti.i.l.ſi vero ſortis.§.ſi centum. Jaco.de ra.tꝫ ꝙ ⁊ nihil repetit̄.Sed ille qui recipit tenet̄ ſoluere eſtimatōem ptis ꝓpter dubiū.vt infra de leg.ij.l.cū filius in ꝑncipio.⁊.l.qui ſolidū.⁊ ad.l.fal.l.iij.l.fal.⁊ hoc etiam tꝫ Gui.de ſuza.⁊ vide quod in ſimili dixi.C.de tranſactio. l.tranſigere.verſi.pone totam factōem factam. Gui.vero de cu neo ꝯſiderat exempla glo.nam glo.ponit in equo ſoluto vel ſerui tute que ſunt indiuidua dicit ꝙ lꝫ equus in ſe ſit indiuiduus tamē quoad obligatōem diuiduus eſt intellectualiter.vt infra de ver. obl.l.ſtipulationes autem omnes indiuidue preter vſufruc.vt.j.ad.l. falci.l.i.§.ſi vſufruc.vnde in ſeruitutibus videt̄ ꝓcedere. ¶ Op po. Ja.de are.in equo autem nō.ipſe tamen Gui.dicit ꝙ vbi da tur aliquid ob cām ⁊ ꝑ pte dat̄ repetitio.argu.infra de ꝯdi.⁊ de mō.l.hec ſcriptura.vbi ad hoc.ad.§.ſi centum reſpōdet ꝙ ibi fue rat ſoluentis hic nō. Gul.adde determinatōnem huius qōnis. facit quod no.de dam.infec.l.flumen.§.idem agit de manumiſ ſis.l.iiij.in fi.de regu.iur.l.in pari cā.⁊ plene de calumniatoꝛ.hoc.l. ⁊ generaliter.§.illud notandū.⁊ fuit quō Azonis in qōnibus ſuis de eo qui accepit bouem vt capuam iret ⁊ vt hominē occideret. poſſet forte nō inepte dici ꝙ aliquādo datur ſeparatim vt vna ps ex vna cauſa.alia ex alia. Aliquādo plures cauſe copulant̄ ad eū dem modum. Aliquādo plures modi adinuicem copulent̄.pri mo caſu ſi loquimur in quantitatibus pars retinet̄ ⁊ ps reſtituitur.

¶ Sed in ſpēbus in qbus induceret̄ ꝯmunio.⁊ multo for ius in quolibet indiuiduo ſiue ſit indiuiduum quo ad ptem viſibilem ⁊ intellectualem vt ſeruitus ſiue diuiduū quoad intellectū lꝫ nō quo ad oculum vt equus ire inducat̄ cōmunis totum reſtituit̄ ꝑſtita eſtimatōe partis.⁊ ſic ſit vera opi. Ja.bu.vt.d.l.ſi vero ſortem.§. fi.⁊.§.ſi centum.j.ti.pri. Nec ob.l.i.l.de verbo.ob.que videt̄ di cere equum ⁊ hominē recipere diuiſionē intellectualē lꝫ nō viſibi lem.ita enim loquit̄ in cōione que inducit̄ ex cōſenſu.⁊ ideo quilꝫ hꝫ ſuam ptem intellectualem ꝓ indiuiſo.ſed hic loquit̄ de cōione que eſſet ꝯ ꝯſenſum ad quam inuitus quis nō compellit̄.vt.d.§. ſi centū.⁊ ideo totum repetit̄ ꝑſtita eſtimatōe ptis ſm opi. Jac. bu.quam hoc caſu puto veram. ¶ Secūdo cāu quando plura copulant̄ ſub eodē modo puta do vt ſic ⁊ ſic facias.⁊ ita ē vnus modus conceptus ſub pluribus copulatis tunc poſſet habere lo cum opi. Gul.de cu.vbi autem plures modi adinuicem copulā tur vt do tibi vt vadas Romā. Item do tibi vt hominem occi das tunc ſit vera opi. Ja.de ra.ꝙ nihil repetat̄ de re ſed recipi ens teneat̄ ad ptis eſtimatōem. In glo.ibi in heredē in principio. ⁊ melius de iure fiſci.l.lucius.⁊ infra de dona.inter virum ⁊ vxo rem.l.cum hic ſtatus.§.fi.⁊ caue tibi a tertia pſona.ꝙ ab ea bene repeteret̄.vt infra de pſcrip.verbis.l.ſi rem.§.ſiquis ſponſionis ibi ſiquis in graui.§.fi.vbi nō inſpicit̄ quod.d.pdeſt ſed qō nocet ⁊ qdam habent in glo.ſiquis omiſſa cā teſtamēti ⁊ male in fi.vbi nō inſpicit̄ quod nocet.ꝓ quo dic vt ibi no.⁊ dixi.

Idem ¶ Et ſi ob ſtuprum. Ja.§.ſed ꝙ meretrici. ¶ Ui de.lxxxvi.di.c.qui venatoribus ⁊ quod ibi notatur. ¶ Querit glo.quid ſi dedi vt nō eſſet meretrix. An repeti pōt ⁊ videt̄ ꝙ ſic p.l.ii.ff.c. Ja.de ra.⁊ Gul.ꝯ ꝙ cā pietatis dari eſſe videt̄ que impedit repetitōem.vt.C.de infantibus expoſitis.⁊.j. tim.pri.cum.l.bis.§.penul. ¶ Item ꝙ ſi do meretrici vt ſit me retrix nō poſſū repetere.multominus ergo ſi do ne ſit meretrix ne ſit melior ꝯditio delinquētis ſupra de noxali.l.non ſolum.⁊ ne plus habeat caſtitate luxuria in aūt.de reſtitu.⁊ ea que parit.§.fi. Non ob.l.ii.ff.c.ꝙ ibi cā eſt ſimpliciter ⁊ omnino ꝓhibita hic ēt nō ſimpliciter.ſed ſm quis eſt ꝓhibitū.vt ſupra de peti.heredi.l.⁊ ancillarum.§.fi. Ja.de ra.Andre.⁊ Gul. ¶ Querit ipſe Gul. pone ꝙ ex cā inhoneſta dedi tibi librum ⁊ ita nō poteram repete re ex aliqua cā puenit ad me ſine vicio petis a me ⁊ ego volo me tueri ex eo.ꝙ ex turpi cā tibi dedi.nunquid poſſum videt̄ ꝙ ſic. quia quedam honeſte retinemus que nō petimus.j.de varijs co gnitio.l.i.§.i.⁊ de doli.excep.l.paulus contrariū dicit nā domi nium fuit tranſlatū alias nō daretur cōditio.vt ff.vſufru.quead. caueā.l.fi.⁊ ideo poteris a me vendicare tanqꝫ a quolibet poſſeſ ſore.vt.ff.ad exhiben.l.de eo.§.fi.⁊ pro hoc.j.de re iudi.l.neſenniꝰ §.fundum. ¶ In glo.nona rō eſt ibi inſpecit precedentē cām ita dic clarius ꝙ in principio in muliere cauſa dandi fuit libido non ex cauſa dandi ſed meretricium eius.ꝙ quantū ad ipſam nō eſt turpe ſed in eo qui fregit hoſtia cā frangendi ⁊ oīa que ſequūtur fuit libido ⁊ ideo libido inſpicitur Ja.but. ¶ Quid ſi datū ē pi gnus meretrici nūquid poterit retinere videt̄ ꝙ nō.j.de pignoꝛ.l. cum vitioſe contrariū eſt verum ꝙ ſicut pecuniā poteſt retinere vt hic ita ⁊ pignus ſed ſi pignus nō eſſet traditū nō poſſet age re ipothecaria quia datur ſibi retentio nō petitio Gul.de ſuza.ibi

de conditione ſine cā.l.fi.illam intellige vt ibi notat C.in.l.ij.C.eo.tenet cōtrarium eius qđ tenet hic glo.in fi.licet cum glo.cō∣cordet.ij.de dona.l.affectionis in glo.ꝛ dicit meretricē poſſe pete∣re pmiſſa. C Et ad ratiōes glo.reſpondēt ad primā que dicit ꝙ fuit temporis pmiſſio ꝙ hoc eſt falſū vt hic patet in littera ibi illā cū turpit facere ꝛc. C Secūda rō ꝙ quedā hōeſte retinet ꝛc. nō ob.ꝙ v̄a ē in caſu.l.ille.per glo.ſed nō ſequitur quod vera ſit. In caſu iſto.ꝛ ideo ſm eum qui meretrici pmittit efficaciter obli∣gaſ ꝛ tā ꝙ de queſitis ex meretricio meretrix poſſit teſtari ꝛ face∣re elemoſinā ꝛ ſic dicit ſe ɔſuluiſſe de facto.dicit tñ ꝙ eccleſia vt ipſa corrigaſ a peccato eius elemoſinas ſpnit ꝛ non recipit quod dicit eē veꝝ ſi ſunt viles ꝛ pauc.magnas aūt ꝛ pingues indifferenť recipit.ꝛ an de rebus illicite queſitis poſſit fieri elemoſina. vide i alphabeto dictiōe elemoſina.ꝛ p frēm Rai.in ſūma ſua de furtis. an de re furtiua poſſit fieri elemoſina ꝛ talis de negoť.ſeculari ꝛ an de illicite queſitis poſſit fieri elemoſina.

Si tibi. C Judiciū datum p fure iudicando non repenť p nō iudicādo.ſic ꝛ datū furi vel eius ſocio.h.d. Et idē poſſet dici de bannitis ꝛ alijs malefactoribus iudicandis vel nō iudicādis. C Sed iuri canonico ſecus ē ꝙ qs teneť fureꝫ iudicare.vt extra de furtis.c.pe.vbi de hoc.ꝛ de ſimo.c.nemo.ꝛ i.q.i.c.ꝙ quidā dicūt.§.ex his.ver.itē aup.ij q.vij.c.ſicut.ꝛ.c.ſi.ex∣tra de rebus eccle.nō alie.c.ij.§.i.ver.clericos.ꝛ.ij.de pſcrip.ver.l. ſolent.ꝛ qđ dicit litera ne cū iudicares dic ꝛ pecuniā ɔſumpſeris alias rei vī.locū hꝫ.vt no.l.pri.ꝛ colligit qdā ex iſto.§.vnum ar.ꝙ poſſum dare pecuniā teſtibus vt teſtificenť.Sed dic ꝫ.vt.j. de teſti.l.i.ꝛ.l.queſitū.Ja.de are.niſi p expēſis.vt.C.de teſti.l.qm̄ liberi. C Colligit ergo ꝙ qs nō teneť iudicare furē pti ſꝫ iudici ſicut hic in glo.no.ꝛ hoc no.ꝛ dixi.C.de fur.l.ciuile.ꝛ hoc vide∣mus tota die fieri ꝙ ɔſules locoꝝ ɔpellunť iudicare ꝛ denūciare malleficia ꝛ malefactores.de quo vide in ſum.Azo.hoc.c.ij.§.itē ſi tibi dedero.j.de pſcrip.ver.l.ſolēt in brocardis qbus ex cauſis cogiſ qs iud. Rubrica q noui furē recipe aut pecuniā vt celet furē nō eſt licitū ſꝫ puniť.vt.C.de his q latro.l.i.in fi.ꝛ p Gandi. de receptio.§.fi. Quō aūt dicaſ qs iudicaſſe.vide.j.de ver.ſig.l. iudicaſſe in tex.ꝛ glo. C Quid ſiquis furi vel fugitiuo iter mō ſtrauit dic ꝙ nō teneť.vt.j.de furtis.l.furtū nō ɔmittit. C An ali quis teneaſ iuuare pximū vel defendere.dic vt no.extra de ſen. ex.c.dilecto.j.de regu.iur.l.inter vim. C Quid de qōne que ſe∣pe occurrit.aliqs inuenit rē alterius paratus eſt reddere ſꝫ petit ꝙ aliquid detur ſibi p inuētōne dic ꝙ nō.vt.j.de fur.l.falſus.§.qui alienū.vbi de hoc.ſi aūt loquamur de re inueniēda tūc licitū ē ſibi recipe p labore inueniēdi vt hic.j.ad.l.rodi.de iac.l.nauis onuſte. §.ſi nauis. C Si loquamur de re que in nullius bonis ē quā ali∣quis inuenit dic vt.ō.de reꝝ diui.l.itē lapilli.ō.de teſauro inuento. dic vt.c.ti.§.teſauros. C Ultimo no.ꝙ illud quod fieri dꝫ gra∣tis non dꝫ fieri accepta pecunia.vt infra gl.ſeque.l.ſunt plane vſqꝫ ad.l.vltimam.

I ob turpem. C Ibi ſolueris ex in teruallo.ſecus ſi incon tinēti ſm quoſdam p ea que no.ꝛ dixi.C.ꝙ me.cā. l.ii.in glo.ſi ob turpem in fi.pma vera vt no.d.l.ſi ta tor.ꝛ vide quod no.de tuto.l.in eos.ꝛc.

I veſtimenta. Hic aut tenebaris dare actiōem bonefidei ꝛ non das ꝛ competit conditio ob turpē cāꝫ ꝛ actio ex eo ſcīu ad repetendū vt hic.Si aūt tenebaris actiōe ſtricti iuris competit ſolum ɔditio ob turpem cām.ꝛ ratio eſt in glo. Nō ob.ō.de calumnia.l.ſiquis ab alio.§.fi.vt ibi no. Jaco.

Rubrica de conditione indebiti.

Super rubrica. C Hic eſt punctus ſm morem ſtudii Bononie.ꝛ vide Azonē in ſumma eo.ti.ꝛ Roffre.in libello ꝛ in Speculo de ſolu.§.ſequiť ꝛ pulcrā glo.que ē eo.ti.c.vlti.ꝛ.i.q.iiij.c.turbabaſ.§.notandū in glo' rubrice dic ꝙ ē ſup rubrica ɔbiť re ſunt ꝛ iſta. Et iō ſecūda con∣tinuatio melior. Ja.hu.ꝛ ꝙ cū quis indebitū ſcienter recipit non tranſit in eum dominiū.vt no.j.p emptore.l.ii.§.ſub ɔditiē.ꝛ an ꝛ quando ſoluēs indebitū ſciēter vel ignorāter repetat.j.e.l.i. prima. C Oppono ad totā materiā ꝛ.l.dam⁹.j.e.ꝛ de acq erēdo.l.a ſiꝑ nuda.ſo.vt ibi cirographo ſpe futuri ꝛ numeratiōis facto eſtaſ i a lia obligatio.e.l.i. Et an legatum ex minus ſolemni voluntate ſit ciuiliter indebitum. C Et an legatum ex quo deberet falcidia ſit debitū vel indebitū ꝙ ad falſi an debitū naturale ſolutū errore ſolutum repetaſ.ꝛ an veniat in ɔpenſa.eſt vti.ꝛ bona diſtinct.o qñ indebitū repetaſ ꝛ an ſolutū ex pollicitatione repetatur ꝛ an poſ∣ſit renūciari cōditione indebiti ſcienter ſoluens cū pceſſa repeťt j.e.l.ſiqs ſicut ſi aliquid ſoluaſ ex teſtamēto ꝙ poſtea apparet nō valere repetitur.e.l.§.quid ex teſtamēto idem ſi noua ꝛ inopinata cauſa auſſerat heredi.heredi ſcripto.j.e.l.idem ē ꝛ nō eſt nouū vt ꝙ vnus ſoluat alius repetat ad queꝫ ex poſt facto apparet nego∣tium.j.eo.l.nō eſt nouū de procuratore maioris exigente vel ſolue∣te idebitū an ꝛ qui repenť ꝛ p quē.j.e.l.ſi pcu.ꝛ ō pcu.mio.ꝛ tuto. in fi.l.alias eſt.l.ꝛ incipit ul.indebitū ſolutū repetť.ſi extra ſi nō ex tat tantūdeꝫ.j.e.l.qđ indebitū dos ſoluta vxori noie mariti exiſtē tis nō ſoluendo vel per ipſū maritū nō repenť.j.e.l.quod nomi∣ne ꝛ.l.ſeq.ꝛ an ſint paria pmittere ꝛ ſoluere ꝛ ſimiliter dedit in do tem marito fundū qui extat an tunc cōdemneť mari⁹ in qñtū fa∣cere poteſt vel reſtituat totū fundū an debitor in dieꝫ ſoluens an te dieꝫ repetat.j.eo.l.in diem ſꝫ ſoluens quo ad ipſm indebitū ſol∣uat ꝛ creditor debitū recipiat nō repenť.j.e.l.ſi is cū quo indebitū ſolutū in vſuſ.repetitur p ſoluentē vel eius heredē.j.eo.l.ſi fundū de obliga.naturali ſm fil.ꝛ an ex ea ſolu.repeta.j.eo.l.naturaliter de obliga.pupilli an obligeť naturalř vel ciuiliter ꝛ quādo ꝛ an ſolutū repetat ea.l.§.fi.ꝙ quis nō debeat loci impletari cū alie∣na iactura pulcre vide.j.e.l.naꝫ natura hec cōditio ē introducta na turali equitate ꝛ ideo naturales acceſſiones veniunt in ea.j.e.l.in∣debitū a quo tēpore veniant in ea.j.e.l.indebiti ꝛ a quo tpe veniāt vbi ſola poſſio ē indebite ſoluta illa ſola repenť.ea.l.§.ſed ſi nū∣mi ꝛ vſucapio ꝛ preſcriptio recōciliant indebitū ꝛ quibus modis recuperenť poſſeſſio ab iniuſto poſſeſſore an debitū ſub cōdi.vel in certa die vel per erroꝛ ſolutū.j.eo.l.ſub cōdi.ꝛ.l.ſequētibus ꝛ ſi donaui tibi cum moriar an ſit donatio cā mortis vel inter vi∣uos tuta exceptio.odioſa remanēs naturalř obligať.ſolutū nō re petit.j.eo.l.ſi pene cauſa putās ſe habere euꝫ nō eſſet ſoluēs cre∣ditori hereditario nō repetit ea.l.§.quamuis ſi ſolui dicunť cōes mihi ꝛ alij indebite qñ repetam.eadē.l.§.ſi falſo ꝛ ſi ſcolaris emat medietatē ficiū an debeat quilibet diuidi pro dimidia obligať. alternatiue ad duo credēs ſe obligatū ad vnū tantū illud ſoluat repetit.e.l.§.ſi puteꝫ. C Si duo rei debēdi.ꝛ.pariter ſoluant.ꝛc. quid repetatur.e.l.§.ſi duo.ꝛ idē in reo ꝛ fideiuſſore.j.e.l.ſi tenus ꝛ an valeat dictū teſtis ſic ſcripſū ideꝫ dixit ut prox.teſtis vel debe∣at diſtincte ſcribi dictū eius errans etiā in proprio facto ſi ſoluat repetit.j.eo.l.ſꝫ ſi me puteꝫ vbi factū cōdit per cōdi.necraſit p∣priū nomē actionis ꝛ an cōcurrat cū actionib⁹ bonefidei vel ſtricti iuris an datum ex cā tranſac.inualide vel poſtea inualidate repe∣tatur.j.eo.l.eleganter ꝛ an poſt rem iudicatā teneat tranſactio ꝛ quando oriaſ actio ex ſentētia virū ante.ꝛ.dies vel poſt de exce∣ptio.tranſac.ꝛ alijs per emptoreꝫ que impediunt lit.cōte.ꝛ proceſ∣ſum.e.l.§.ſiquis poſt ꝛ de excep.ex eo banni hereſis ꝛ ſimilibus an impediāt proceſſū. Et quid de excep.preſcrip.ſolutū inde∣bitum ex cā originaliter penali repenť.e.l.§.ſi quā lex ſciens ſe tu∣tum excep.ſi promittat nō repetit.l.ſi is qui. C Ultimo ſoluens plus debito repetit.j.eo.l.cum duo vſure indebite ſolute tunc repe tuntur cum in ſortē imputari nō poſſunt.j.eo.l.ſi nō ſorteꝫ credens ſe debere ſortem ꝛ ſoluens vſuras repetit.e.l.§.ſiquis falſo pa∣ta ſunt debitū nō ſubeſſe vel excep.obſtare.e.l.§.indebiti. C Quis tenetur nō cogiť ad cōeꝫ vnde indiuiduus ratōe partis indebite totū repetiť.e.l.§.ſi centū ꝛ ſi reus debitoris mei ad me perueniat an retinere poſſū plene.ꝛ.§. Et que dicunť indiuidua ꝛ quando incipiat currere preſcriptio actioni cōi diuidundo ꝛ per ſoreꝫ an ſcriptor poſſit retinere quinternos vel aduocatoꝝ inſtrumēta pro p ſalario ſuo ꝛ ꝙ ſpēi ad ſpēꝫ vel ad quātitatē nō fit cōpenſatio C Exceptio liberatiōis legate inducit ſoluti repeti.e.l.§.adeo de bitor peculiaris ſolue nō filio cui ignorabat adēptū peculiū liberať e.l.§.q filio ꝛ an ſbēs' cū mōachō quē ignorabat fugitiuū ſit ex∣cuſatus filiuſfa.ſoluēs mutuā pecuniā ɔ macedoñ.acceptam ſi